

LumoTAITO

Lumo**TAITO**

TEHOTUNTI 14

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

maaseuturahasto

ProAgria
Etelä-Suomi

MKN Etelä-Suomi

Lumotaidon tehotunti 14: Ympäristösopimukset 2024: Näin teet itse ympäristösopimussuunnitelman 7.5.2024

Alustus:

Auli Hirvonen ja Katriina Koski / ProAgria Etelä-Suomi ry

Pidäthän mikrofonisi suljettuna, ellei sinulla ole puheenvuoroa

Muista pitää myös kamerasi suljettuna

Kysymykset alustuksen aikana chatin kautta, alustuksen jälkeen
puheenvuoroa pyytämällä

Annattehan chattiin palautetta tehotunnista.

Tulossa tehotunteja:

Tehotunti 15:

Tukihaku 2024 ja luonnon monimuotoisuuden mahdollisuudet /
Helena Laiholampi / ProAgria Etelä-Suomi ry
21.5.2024 klo 9-10 Teams (Huom. kellonaika!)

Tulossa maastovalmennuksia:

3.6.2024 klo 9.00-12.00 Sauvalan kartano, Janakkala
Aiheena riistakosteikot, perustaminen, tuet, hoito ja hyödyntämismahdollisuudet

6.6.2024 klo 12.00-15.00 Kilpiän tila, Lohjan Pusula
Aiheena peltometsäviljely ja pellon ja metsän reunavyöhykkeiden hoito

6.6.2024 klo 10.00-13.00 Kankaanpään tila, Urjala
Aiheena rotaatiolaidunnus ja luonnon ehdoilla tapahtuva karjatalous

9.7.2024 klo 10.00-13.00 Mayerin tila, Lempäälä
Aiheena Holistic management hyödyntäminen luonto- ja maatilamatkailussa

Seuraa meitä somessa:

#Lumotaito ProAgria tapahtumat: <https://www.proagria.fi/tapahtumat>

FB: www.facebook.com/ESMKNMaisema

Blogeissa ajankohtaisia asioita:

<https://www.proagria.fi/hankkeet/lumotaito#blogikirjoitukset>

NÄIN TEET ITSE YMPÄRISTÖSOPIMUKSEN HOITOSUUNNITELMAN

Hyvä muistaa

- Maastokierroksella alueiden rajaaminen ja hoitosuunnitelman sisällön suunnittelu
- Muista valokuvata lohkot
- Hoitosuunnitelma voi olla vapaamuotoinen, mutta tietyt perusasiat pitää olla
- Hoitosuunnitelma liitetään VIPU-palveluun, jossa tehdään myös haettavien lohkojen rajaukset sekä ruksitaan aitaamis- ja raivaamistuki
- Hoitopäiväkirjan täyttö
- Jos on vuokraama -> VUOKRASOPIMUS liitteeksi

Maastotyöt

- Kirjataan ylös puu-, pensas- ja niittykasvilajisto + muu lajisto
- Alueen kuvaus, maaston muodot, kivisyys, kosteustilanne, kasvillisuustyypit, pääpuulajit, perinnebiotooppityyppi
- Erotettava ei-soveltuvat kohdat (avokalliot, liian varvikkoiset, rakenteet, jne.)
- Rajaus ja mahdolliset lohkon sisällä olevat poisrajattavat alat, kuten tiet, rakennukset, ei-soveltuvat kohteet
- Rajoissa huomioitava kiinteistörajat

Valmistelutyöt

- Vanhat kartat: www.paikkatietoikkuna.fi,
<https://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>
- Perinnebiotooppien inventointitiedot
 - pyydä ELY:stä, jos ei ole tallessa
- Metsähallituksen kohteessa saat lisätietoja Metsähallitukselta, kaupunkien kohteessa kaupungilta
- VIPU: arvokkaat perinnebiotoopit, lohkojen rajat
- Muinaisjäännökset: <https://www.kyppi.fi/>

Lohkon tiedot Haetut lohkot **Karttatason**

Karttatason

- Peruslohko
- Peruslohko päällekkäisyys
- Maatila
- Vapaakorjaus
- Aputaso

Taatakartat

- perinnebiotooppi i ⊗
- Ympäristösopimus, (ylempi)
- Ympäristösopimus, (alempi)
- Ympäristösopimus, (lausunto)
- uusinmat_kuvat i ⊗
- Maastokartta ⊗

Piilota sivupalkki

Sisällysluettelo (niukka)

- Tilan tiedot
- Kohteen kuvaus ja arvot
- Hoidon tavoitteet
- Toimenpiteet lohkoittain ja/tai hoitokokonaisuuksittain
- Toimenpidetaulukko

Tilan tiedot

Taulukkoon
merkitään lohkot
hoito-
kokonaisuuksittain

• Hakijan tiedot

- hakijan virallinen nimi
- yhteyshenkilön nimi
- puhelin
- sähköposti
- osoite
- tilatunnus

• Suunnittelija, jos ei ole hakija

• Tilan tuotantosuunta ja historia

• Suunnitelman päiväys

• Etusivulle kannattaa myös tehdä koontitaulukko lohkoista

- lohkotunnukset, pinta-alat ja tukiluokka, oma vai vuokrattu, uusi vai jatkava, pebiarvoluokka, maankäyttölaji ja kasvikoodi,
- yksivuotiset toimenpiteet (omana taulukkona)

Sopimukseen haettavat lohkot:

Peruslohkon nimi	Tunnus	O/V *	Pinta-ala, ha		Vanha sopimus
			L/P**	A***	

Haettava sopimusala yht.

0 ha

Perinnebiotoopit ja luonnonlaitumet

0 ha

Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaat alueet

*Oma lohko (O), vuokrattu lohko (V)

** Luonnonlaidun (L), perinnebiotooppi (P)

*** Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokas alue

Kohteen saamat muut hoitoon kohdistuvat rahoitukset.

Helmi-ohjelma	-
Muut rahoitukset	-

Kohteen kuvaus ja arvot

Lohkokohtaiset kuvaukset:

- Merkitse lohkoista lohkotunnus ja nimi
- Natura, suojelualueet, muinaisjäännökset
 - Hoidon vaikutukset Naturassa ja muinaisjäännösalueilla (kevyesti)
- Muut arvot, esim. sijainti arvokkaalla maisema-alueella, luonnon monimuotoisuuden yleissuunnittelualueella, jne.
- Lajisto ja ”miltä näyttää” -kuvaus
 - Kohteen etäisyys tilakeskuksesta, kohteen puusto ja muu kasvillisuus, maaston muodot, nykyiset rakennelmat, tiivistetysti laidunhistoria, milloin laidunnus kohteella aloitettu uudelleen, niitetty tai lehdestetty ja missä käytössä alue on ollut viimeksi?

Hoidon tavoitteet ja vaikutukset

- Hoidon tavoitteena hoitaa kohdetta sen perinnebiotooppityypin mukaisesti
- Lisätä ja ylläpitää avoimuutta
- Kehittää elinympäristöä
- Lisätään perinnebiotoopeille tyypillisen kasvillisuuden ja hyönteisten määrää
- Ylläpidetään ja parannetaan maisemallisia arvoja
- Ylläpidetään ja parannetaan alueen monipuolista lajistoa
- Säilytetään ja hoidetaan pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvää maaseudun kulttuuriperintöä
- Natura-alueilla selvitetään hoidon vaikutukset lajistoon ja elinympäristöön

Toimenpiteet lohkoittain / hoitokokonaisuuksittain

Hoitotoimenpiteitä voivat olla esim.

- peruskunnostusraivaus
- ylläpitoraivaus
- puuston ja pensaikon harvennus
- vesakon raivaus
- raivaustähteen kasaus ja poiskuljetus
- aitaaminen ja aidan tyyppi
- aitojen tarkastus ja korjaaminen laidunkaudella, aidanalusten niitto
- laidunnus ja siihen liittyvät työt, kuten valvonta ja juotto
- Laiduntamistapa, eläinlaji ja –määrä
 - Laidunkierto, rotaatiolaidunnus, eläimet koko kesän, rehuntuoton mukaan siirtely
 - Eläinmäärästä esim. x-xx eläintä rehun kasvusta riippuen
- laidunpaineen tarkkailu
- tarvittaessa niitto (hylkylaukut)
- vieraslajien torjunta
- ei toivottujen lajien poisto: mm. sananjalan kepitys, vadelman poisto
- niittokohteissa niitto ja niittojätteen poisto

Avaa suunnitelmaan miten torjutaan petovahingot.

Suunnitelmaan kannattaa kirjata, että kahden ensimmäisen vuoden aikana laidunpaine tarkentuu.

Toimenpidetaulukko

Hoitotoimenpiteiden lohkoittainen toteutusaikataulu:	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Hoitokokonaisuus 1: Lohko xxxxxxxxxx, 2,50 ha, Metsälaidun, Lohko xxxxxxxxxx, 4,10 ha, Metsälaidun 2					
Aitojen ylläpito ja korjaus vuosittain	x	x	x	x	x
Laidunnus	x	x	x	x	x
Laidunpaineen tarkkailu	x	x	x	x	x
Eläinten valvonta	x	x	x	x	x
Eläinten juotto, oja ja juoma-astia	x	x	x	x	x
Raivaus ja raivausjätteen poisto	x			x	
Vesakon raivaus tarvittaessa			x		
Lohko xxxxxxxxxx, 3,20 ha, Hevoshaka					
Aitojen ylläpito ja korjaus vuosittain	x	x	x	x	x
Kaikista hoitotoimista pidetään hoitopäiväkirjaa	x	x	x	x	x

Muuta vapaaehtoista

- Valokuvia
- Kartta, vipu-kartta on suunnitelmaan oikein hyvä
- Historiallisia karttoja ja ilmakuvia

VIPU

- Tarkista tiedot Vipusta, perinnebiotooppiluokka (harmaa rasteri – miten menetellään)
- Lohkot piirretään Vipuun
- Liitä hoitosuunnitelma ja vuokrasopimus liitteeksi

- Yksivuotiset tuet
 - Aitaamistuki, metrit merkittävä karttaan
 - Peruskunnostus tuki, piirrettävä kasvulohko

Hyödynnä Neuvo

Hyödynnä asiantuntijoita:

- Alueiden kartoittamisessa – varmista, onko kohde ympäristösopimukseen kelpaava
- Tarkistuta suunnitelma
- Kohteen hoidon kysymyksissä sopimuskauden aikana
- Suunnitelman muutoksissa sopimuskauden aikana

Lumo**TAITO**

**Jatketaan kysymyksillä
ja keskustelulla.**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

maaseuturahasto

ProAgria

Etelä-Suomi

MKN Etelä-Suomi

Lumo**TAITO**

Kiitokset osallistumisesta!

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

maaseuturahasto

ProAgria
Etelä-Suomi

MKN Etelä-Suomi